

Bruselj, 28. november 2024
(OR. en)

16368/24

COH 75

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	28. november 2024
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	15498/24
Zadeva:	Vloga kohezijske politike pri reševanju demografskih izzivov v EU – sklepi Sveta (28. november 2024)

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o vlogi kohezijske politike pri reševanju demografskih izzivov v EU, ki jih je Svet (splošne zadeve/kohezija) odobril na 4062. seji 28. novembra 2024.

Sklepi Sveta o vlogi kohezijske politike pri reševanju demografskih izzivov v EU

OB UPOŠTEVANJU NASLEDNJEGA:

- (1) V Izjavi iz Granade z dne 6. oktobra 2023 je bilo poudarjeno, da je treba obravnavati demografske izzive v okviru prizadevanj za izgradnjo močnejše, bolj dinamične, konkurenčnejše in bolj povezane Evrope v spreminjajočem se svetu, ki jo hkrati vodijo evropske vrednote in načela, temeljne pravice, demokracija in pravna država;
- (2) Evropska komisija je v sporočilu „Demografske spremembe v Evropi: nabor orodij za ukrepanje“ poudarila, kako pomembno je, da države članice demografska vprašanja vključijo v ustrezne predloge politik in v priložene ocene učinkov ter da Komisija to po potrebi stori na ravni EU;
- (3) Evropska komisija je v sporočilu „Izkoriščanje potenciala nadarjenih posameznikov v evropskih regijah“ izpostavila številne izzive, s katerimi se soočajo regije, ki jih je sedanji demografski prehod najbolj prizadel, zlasti regije, ki so v pasti nerazvoja talentov, med katerimi so večinoma manj razvite regije, in regije, ki jim grozi taka past, izpostavila pa je tudi s tem povezana tveganja za nastanek novih in povečanih teritorialnih razlik v EU;
- (4) Svet je v Sklepih o obvladovanju demografskih sprememb v Evropi poudaril, da so potrebni nadaljnji ukrepi za obvladovanje demografskih sprememb, in sicer z nenehnimi prizadevanji za to, da se demografske spremembe in njihov vpliv na konkurenčnost, človeški kapital in enakost upoštevajo v naslednjih razpravah o tako strateško pomembni temi za Unijo;

- (5) Svet je v sklepih o kohezijski politiki, sklepih o prihodnosti kohezijske politike in sklepih o sporočilu o devetem kohezijskem poročilu izpostavil digitalni, zeleni in demografski prehod, s katerimi se sooča Unija, ter sedanje in nastajajoče izzive, ki so povezani s tem –

SVET EVROPSKE UNIJE

- (6) SE ZAVEDA, da imajo demografski izzivi ključno vlogo pri oblikovanju prihodnosti vseh regij ter državljanov in državljanek EU in lahko pomembno vplivajo na ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo ter odpornost in konkurenčnost EU kot celote, kar bi lahko povečalo razlike med regijami in znotraj njih;
- (7) UGOTAVLJA, da je kohezijska politika eden najpomembnejših instrumentov EU, ki prispeva k reševanju demografskih izzivov s podpiranjem blažilnih in prilagoditvenih ukrepov, zlasti prek Evropskega socialnega sklada plus (ESS+) – z vlaganjem v ljudi, človeški kapital, socialno vključenost in socialne inovacije – ter prek Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) – z vlaganjem v pravično preobrazbo in oživitev gospodarstva, inovacije, digitalizacijo, pa tudi v trajnostno infrastrukturo in dostopne storitve v regijah;
- (8) IZPOSTAVLJA, da bi morali biti odzivi politike na demografske izzive v skladu s strateškimi prednostnimi nalogami Evropske unije, hkrati pa bi morali temeljiti na lokalnih in regionalnih danostih ter biti zasnovani in izvedeni ob dejavnem sodelovanju nacionalnih, regionalnih in lokalnih organov; ker se zaveda tudi dejstva, da demografski izzivi ne vplivajo v enaki meri na vsa območja, JE MNENJA, da bi morala imeti kohezijska politika tudi v prihodnje ključno vlogo pri reševanju teh izzivov, in sicer s celostnimi lokalnimi strategijami, ki so usmerjene v ljudi, v skladu z načelom subsidiarnosti, načelom partnerstva in upravljanjem na več ravneh ter deljenim upravljanjem;

- (9) MENI, da sta za učinkovito reševanje demografskih izzivov, zlasti v manj razvitih regijah, potrebna celosten pristop in celovit sklop ukrepov v okviru kohezijske politike, da bi okrepili regionalno konkurenčnost in odpornost, ohranili talente in obrnili beg možganov ter preprečili pomanjkanje spretnosti na način, ki zagotavlja dolgoročno trajnostno rast in socialno vključenost v vseh regijah EU, potrebne pa so tudi ustrezne strukturne reforme, usklajene s prednostnimi nalogami držav članic, in podpora krepitvi upravne zmogljivosti;
- (10) zato IZPOSTAVLJA, kako pomembno je, da se kohezijska politika odzove na sedanje specifične cilje ESS+ in ESRR, in POZIVA Komisijo, naj razmisli o nadaljnjih področjih podpore za prihodnost, ki so pomembna za reševanje izzivov demografskih sprememb;
- (11) POUDARJA, da je podpora v okviru kohezijske politike za reševanje demografskih izzivov še vedno razdrobljena, saj ni splošnega pristopa; IZPOSTAVLJA, da bi lahko celovite strategije teritorialnega razvoja obravnavale tudi demografske potrebe in izzive; zato POZIVA Komisijo, naj razmisli o okrepitvi sinergij med skladi kohezijske politike po letu 2027, tudi s krepitvijo celostnih teritorialnih pristopov;
- (12) IZPOSTAVLJA, da bi bolj celosten pristop kohezijske politike v prihodnosti okrepil tudi prizadevanja EU za priznavanje in obravnavanje tako vpliva demografskih sprememb kot učinkov, ki jih lahko ima ta izziv za zeleni in digitalni prehod;
- (13) OPOZARJA, da ti sklepi ne posegajo v pogajanja o večletnem finančnem okviru po letu 2027.
-